

ירושלים, כ"ד בטבת התשס"ד
18 בינואר 2004

חוזר מס' 1/2004

אל: הסמנכ"לים למינהל ולמשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
מנהלי משאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך

שלום רב,

הנדון: חוק גיל פרישה, התשס"ד - 2004

חוק גיל פרישה, התשס"ד-2004 (להלן: "החוק"), התקבל בקריאה שניה ושלישית בכנסת ביום 7.1.2004.

"מטרתו של חוק זה לקבוע כללים אחידים לענין גיל פרישה מעבודה, ובכלל זה העלאתו באופן מדורג והכל תוך החלת הכללים האמורים הן לענין זכאות להטבה הניתנת למי שהגיע לגיל האמור והן לענין זכאות להטבה הניתנת למי שטרם הגיע לגיל האמור, עד לאותו גיל" (סעיף 1 לחוק).

בכפוף לאמור לעיל, גיל פרישת חובה בו "ניתן לחייב עובד לפרוש מעבודתו בשל גילו, הוא גיל 67 לגבר ולאשה" (סעיף 4 לחוק), וגיל הפרישה המוקדמת "בהתקיים התנאים הקבועים לכך על פי דין או הסכם, מחמת פרישתו מעבודתו בשל גילו אף בטרם הגיע לגיל הפרישה, הוא גיל 60 לגבר ולאשה" (סעיף 5 לחוק).

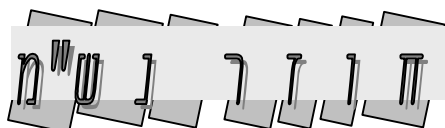
ליישומו של החוק נקבעו הוראות מעבר וכן ועדה ציבורית לבחינת גיל הפרישה לאישה שנולדה בשנת 1950 ואילך. הוועדה תגיש המלצותיה לשר האוצר עד ליום 30.9.2011.

עוד נקבעו בחוק תיקונים עקיפים לחוקים השונים בהם קיימת התייחסות לגיל הפרישה.

התיקונים העיקריים בחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן: "חוק הגימלאות"), הם:

1. גיל 60 נותר כגיל הפרישה מרצון לגברים ולנשים (סעיף 17(2) לחוק הגימלאות).

המשמעות: עובד או עובדת (להלן: "עובד"), שחוק הגימלאות חל עליהם, ושירתו במדינה לפחות 10 שנים הנושאות זכות לגימלאות, יוכלו לפרוש לגימלאות, כבעבר, החל במלאות להם 60 (סוף החודש בו מלאו לעובד 60) ועד לגיל פרישת חובה, כמפורט בסעיף 2 להלן, ולקבל קיצבה החל ממועד פרישתם **(ללא כל הפחתה בשיעור הקיצבה)**.

2. באופן מדורג יקבע גיל פרישת חובה (סעיף 18(א) לחוק הגמלאות) וגיל "הפשרת הקפאת זכויות" (סעיף 46(ג) לחוק הגמלאות), לגבר ולאישה, כגיל 67 (סוף החודש בו מלאו לעובד 67), זאת בהתאם לתאריך הלידה של העובד, כלהלן:

גיל פרישת חובה ו"הפשרת הקפאת זכויות"

תאריך הלידה

עד ליום 31.3.1939	65
1.4.1939 עד ליום 31.8.1939	65 וארבעה חודשים
1.9.1939 עד ליום 30.4.1940	65 ושמונה חודשים
1.5.1940 עד ליום 31.12.1940	66
1.1.1941 עד ליום 31.8.1941	66 וארבעה חודשים
1.9.1941 עד ליום 30.4.1942	66 ושמונה חודשים
1.5.1942 ואילך	67

3. באופן מדורג יקבע גיל המינימום לפיטורים (סעיף 15(4) לחוק הגמלאות), שלא מחמת מצב בריאות, לגיל 42, בהתאם לתאריך הלידה של העובד, כלהלן:

גיל המינימום לפיטורים (15(4) לחוק הגמלאות)

תאריך הלידה

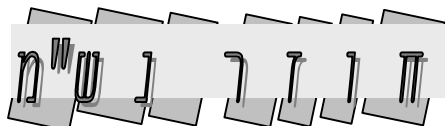
עד ליום 31.3.1964	40
1.4.1964 עד ליום 31.8.1964	40 וארבעה חודשים
1.9.1964 עד ליום 30.4.1965	40 ושמונה חודשים
1.5.1965 עד ליום 31.12.1965	41
1.1.1966 עד ליום 31.8.1966	41 וארבעה חודשים
1.9.1966 עד ליום 30.4.1967	41 ושמונה חודשים
1.5.1967 ואילך	42

4. באופן מדורג יקבעו "הקפאת זכויות" לעובד ששירת 25 שנים, אם הגיע לגיל 55 (סעיף 17(1) לחוק הגמלאות), וכן הניכוי מהקיצבה למי שזכאי לה בהתאם לחוק הגמלאות ומקבל גם שכר מאוצר המדינה או מ"קופה ציבורית" (סעיף 35 לחוק הגמלאות), בהתאם לתאריך הלידה של העובד, לגיל 57 ("ניכוי קופה ציבורית" מהשינוי המדורג לגיל 57 ועד לגיל 60, יישאר ללא שינוי), כלהלן:

גיל "הקפאת זכויות ל-55/25" ו"ניכוי קופה ציבורית"

תאריך הלידה

עד 31.3.1949	55
1.4.1949 עד ליום 31.8.1949	55 וארבעה חודשים
1.9.1949 עד ליום 30.4.1950	55 ושמונה חודשים
1.5.1950 עד ליום 31.12.1950	56
1.1.1951 עד ליום 31.8.1951	56 וארבעה חודשים
1.9.1951 עד ליום 30.4.1952	56 ושמונה חודשים
1.5.1952 ואילך	57

5. ראוי להדגיש שלא חל כל שינוי בשיטת החישוב של "מענק הפרישה" לעובדים שפוטרו לפני מלאות להם 60 (סעיף 22 לחוק הגמלאות) ובשיטת החישוב של "פיצויי פיטורים בגין עודף שנים" לעובדים שפרשו מהשירות לאחר מלאות להם 60 הזכאים לשיעור הקיצבה המרבי (סעיף 39(ו') לחוק הגמלאות), ושגיל הפרישה של גננת שונה, באופן מדורג (באותן "מדרגות גיל"), מגיל 57 לגיל 59.

בחוק הביטוח הלאומי שונה גיל הזכאות לקיצבת זיקנה לגבר, באופן מדורג, לגיל 67, בהתאם לתאריך הלידה של הגבר, כלהלן:

גיל הזכאות לקיצבת זיקנה לגבר

65
65 וארבעה חודשים
65 ושמונה חודשים
66
66 וארבעה חודשים
66 ושמונה חודשים
67

תאריך הלידה

עד ליום 30.6.1939
1.7.1939 עד ליום 31.8.1939
1.9.1939 עד ליום 30.4.1940
1.5.1940 עד ליום 31.12.1940
1.1.1941 עד ליום 31.8.1941
1.9.1941 עד ליום 30.4.1942
1.5.1942 ואילך

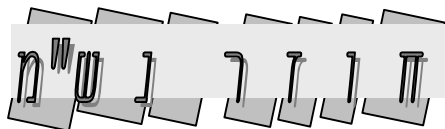
ואילו גיל הזכאות לקיצבת זיקנה לאישה (בכפוף להמלצות הוועדה הציבורית, כאמור לעיל), שונה באופן מדורג, לגיל 64, בהתאם לתאריך הלידה של האישה, כלהלן:

גיל הזכאות לקיצבת זיקנה לאישה

60
60 וארבעה חודשים
60 ושמונה חודשים
61
61 וארבעה חודשים
61 ושמונה חודשים
62
62 וארבעה חודשים
62 ושמונה חודשים
63
63 וארבעה חודשים
63 ושמונה חודשים
64

תאריך הלידה

עד 30.6.1944
1.7.1944 עד ליום 31.8.1944
1.9.1944 עד ליום 30.4.1945
1.5.1945 עד ליום 31.12.1945
1.1.1946 עד ליום 31.8.1946
1.9.1946 עד ליום 30.4.1947
1.5.1947 עד ליום 30.12.1949
1.1.1950 עד ליום 31.8.1950
1.9.1950 עד ליום 30.4.1951
1.5.1951 עד ליום 31.12.1951
1.1.1952 עד ליום 31.8.1952
1.9.1952 עד ליום 30.4.1953
1.5.1953 ואילך

יש לציין שבהקבלה ל"ניכוי קופה ציבורית" מגימלאי שירות המדינה (בכלל זה מגימלאי שירותי הבטחון), כמפורט בסעיף 4 לעיל, הוחל שינוי גיל זה גם על גימלאי משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר וכן בהקבלה גם על גימלאי צה"ל.

את הנוסח המלא של חוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, ובו כל התיקונים בחוק הגמלאות ובחוקים אחרים, ניתן לקבל באתר האינטרנט של [הכנסת](#).

אנו עומדים לרשותכם בכל שאלה בנושא שבנדון.

בברכה,

ראובן בוימל
מנהל האגף

העתק: מר שמואל הולנדר - נציב שירות המדינה
מר יעקב ברגר – המשנה לנציב שירות המדינה והממונה על מערכת הבטחון
עו"ד רון דול – היועץ המשפטי, נש"מ
מר יוסי כהן – המשנה לממונה על השכר והסכמי עבודה, משרד האוצר
מר ארנון איקן - סגן בכיר לחשב הכללי, משרד האוצר
מר מוטי אהרוני – מנהל אגף בכיר משרדי ממשלה ויחידות הסמך, נש"מ
מר יוסי קינר – מנהל אגף בכיר מערכת הבריאות, נש"מ
מר ציון שבת – מנהל אגף כח אדם בהוראה, משרד החינוך התרבות והספורט
חברי הנהלה וממונים – נציבות שירות המדינה
רפרנטים – נציבות שירות המדינה